Ulkoasiainvaliokunta

Keskiviikko 4.11.2020 klo 11.00—13.30

Läsnä
puheenjohtaja Mika Niikko ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15)
varapuheenjohtaja Erkki Tuomioja sd (tilapäinen puheenjohtaja 16, 17, 18)
jäsen Paavo Arhinmäki vas (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
jäsen Eva Biaudet r (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
jäsen Saara Hyrkkö vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)
jäsen Kimmo Kiljunen sd
jäsen Johannes Koskinen sd
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Tom Packalén ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15)
jäsen Jaana Pelkonen kok
jäsen Mikko Savola kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
jäsen Ville Tavio ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)
jäsen Anne-Mari Virolainen kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14)
varajäsen Ilkka Kanerva kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (14 osittain)
varajäsen Elina Lepomäki kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (11 osittain)
varajäsen Jouni Ovaska kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 14)
varajäsen Sakari Puisto ps

Sihteerit
valiokuntaneuvos Tiina Larvala
valiokuntaneuvos Jonna Laurmaa

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 17 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Toimenpidealoite Suomen Israelin suurlähetystön siirtämisestä Jerusalemiin

Toimenpidealoite TPA 108/2020 vp ; A 3

Asia on saapunut valiokuntaan.

4. Valtioneuvoston selvitys ehdotuksesta neuvoston päätökseksi koskien rajoittavien toimenpiteiden kohdistamista tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin ottaen huomioon Valko-Venäjän tilanne

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 3/2011 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 15/2015 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 7/2016 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 3/2017 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 4/2018 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 17/2020 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 17/2020 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 25/2020 vp ; A 4
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 25/2020 vp

Jatkokirjelmä UTPJ 25/2020 vp - UTP 3/2011 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta, kunnes asiasta on tehty neuvoston päätös.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan UaVEK 10/2020 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

5. Valtioneuvoston selvitys EU:n siviilikriisinhallintaoperaation perustamisesta Afrikan sarven alueellisten merellisten suorituskykyjen kehittämiseksi

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 20/2011 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 37/2016 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 3/2018 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 24/2020 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 24/2020 vp ; A 5
UTP 26/2008 vp

Jatkokirjelmä UTPJ 24/2020 vp - UTP 20/2011 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta, kunnes asiasta on tehty neuvoston päätös.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan UaVEK 11/2020 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

6. Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön Suomen valtuuskunnan kertomus ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen toiminnasta vuonna 2019

Kertomus K 8/2020 vp

Asia on saapunut ulkoasiainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Valiokunta päätti kuulla asiantuntijoita.

7. Valtioneuvoston selvitys: EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan uudistus

Valtioneuvoston E-selvitys E 125/2020 vp

Liiteasiakirja OSA; EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan uudistus

Asia on saapunut ulkoasiainvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti kuulla asiantuntijoita.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle neuvotteluista EU:n uudesta kumppanuudesta Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 55/2020 vp

Asia on saapunut ulkoasiainvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Valiokunta päätti kuulla asiantuntijoita.

9. Eurooppa-neuvosto 15.-16.10.2020

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 120/2020 vp

EUN-raportti Eurooppa-neuvosto 15.-16.10. EUN 120.pdf
Liiteasiakirja Eurooppa-neuvosto 15.-16.10 EUN 120 161020-euco-final-conclusions-fi.pdf

Raportointi

Merkitään tiedoksi, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita suuren valiokunnan ja ulkoasiainvaliokunnan yhteisessä etäkuulemisessa 21.10.2020.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- pääministeri Sanna Marin
- EU-asioiden alivaltiosihteeri Jari Luoto, valtioneuvoston kanslia
- erityisavustaja Tuulia Pitkänen, valtioneuvoston kanslia
- kansainvälisten asioiden erityisavustaja Lauri Voionmaa, valtioneuvoston kanslia

Merkittiin selvitys saaduksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

10. Pohjoismaiden neuvosto Suomen valtuuskunta toimintakertomus 2019

Kertomus K 3/2020 vp

Merkitään tiedoksi, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita etäkuulemisessa 21.10.2020.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- puheenjohtaja Erkki Tuomioja, Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta
- kansainvälisten asiain neuvos Mari Herranen, Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

11. Valtioneuvoston selvitys: Hallituksen vuosikertomus pohjoismaisesta yhteistyöstä 2019

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 14/2020 vp

Liiteasiakirja Hallituksen vuosikertomus pohjoismaisesta yhteistyöstä 2019
Asiantuntijalausunto UTP 14/2020 vp UaV 21.10.2020 Pohjoismaisen yhteistyön sihteeristön päällikkö Johan Schalin, ulkoministeriö Asiantuntijalausunto ; A 11

Merkitään tiedoksi, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita etäkuulemisessa 21.10.2020.

Valiokunnassa oli kuultavana:
- Pohjoismaisen yhteistyön sihteeristön päällikkö Johan Schalin, ulkoministeriö, liite

12. Valtioneuvoston selvitys Suomen kansallisen toimintaohjelman toimeenpanosta; Naiset, rauha ja turvallisuus

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 28/2013 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 27/2016 vp
Valiokunnan lausunto UaVL 9/2016 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 19/2018 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 7/2019 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 16/2020 vp
Asiantuntijalausunto UTP 28/2013 vp UaV 21.10.2020 Head, Women in Peacemaking Johanna Poutanen, Crisis Management Initiative Asiantuntijalausunto ;A 12
Asiantuntijalausunto UTP 28/2013 vp UaV 04.11.2020 toiminnanjohtaja Jaana Hirsikangas, Suomen UN Women - Finlands UN Women ry Asiantuntijalausunto ; B 12
Asiantuntijalausunto UTP 28/2013 vp UaV 04.11.2020 demokratiatuki- ja dialogiasiantuntija Jussi Kanner, DEMO Finland Asiantuntijalausunto ; C 12
Asiantuntijalausunto UTP 28/2013 vp UaV 04.11.2020 ulkomaan ohjelmajohtaja Leena Kumpulainen, Suomen Pakolaisapu ry Asiantuntijalausunto ; D 12
Asiantuntijalausunto UTP 28/2013 vp UaV 04.11.2020 Koordinaattori naiset, rauha ja turvallisuus Seija Kinni, ulkoministeriö Asiantuntijalausunto ; E 12

Merkitään tiedoksi, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita etäkuulemisessa 21.10.2020

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- Head, Women in Peacemaking Johanna Poutanen, Crisis Management Initiative, liite
- hankehallinnon asiantuntija Katja Vauhkonen, Suomen Lähetysseura

Merkitään tiedoksi, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita etäkuulemisessa 22.10.2020

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- demokratiatuki- ja dialogiasiantuntija Jussi Kanner, DEMO Finland, liite
- toiminnanjohtaja Jaana Hirsikangas, Suomen UN Women - Finlands UN Women ry, liite
- ulkomaan ohjelmajohtaja Leena Kumpulainen, Suomen Pakolaisapu ry, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Koordinaattori naiset, rauha ja turvallisuus Seija Kinni, ulkoministeriö, liite

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

13. Yhdysvallat - ajankohtaiskatsaus

Valiokunnan oma asia O 63/2020 vp

Asiantuntijalausunto O 63/2020 vp UaV 04.11.2020 vieraileva tutkija Maria Annala, Ulkopoliittinen instituutti Asiantuntijalausunto ; A 13

Merkitään tiedoksi, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita etäkuulemisessa 22.10.2020.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- vanhempi tutkija Charly Salonius-Pasternak, Ulkopoliittinen instituutti
- vieraileva tutkija Maria Annala, Ulkopoliittinen instituutti, liite

14. Puolustushallinnon tutkimusyhteistyö

Valiokunnan oma asia O 62/2020 vp

Valiokunnan oma asia O 62/2020 vp
Asiantuntijalausunto O 62/2020 vp UaV 04.11.2020 tutkimusjohtaja Juha Martelius, puolustusministeriö Asiantuntijalausunto ; A 14

Merkittiin saapuneeksi puolustusministeriön muistio 7.10.2020.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta puolustusministeriön muistion osalta.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- tutkimusjohtaja Juha Martelius, puolustusministeriö, liite
- erityisasiantuntija Pirta Salo, puolustusministeriö
- osastoesiupseeri, komentajakapteeni Jonas Cederlöf, Pääesikunta

Merkittiin selvitys saaduksi.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

Hallituksen esitys HE 146/2020 vp

Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp UaV 21.10.2020 alivaltiosihteeri Pekka Puustinen, ulkoministeriö Asiantuntijalausunto ; A 15
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp UaV 21.10.2020 alivaltiosihteeri Pekka Puustinen, ulkoministeriö Asiantuntijalausunto ; B 15
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp UaV 21.10.2020 johtaja Risto Vuohelainen, Innovaatiorahoituskeskus Business Finland Asiantuntijalausunto ; C 15
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp UaV 21.10.2020 johtaja Risto Vuohelainen, Innovaatiorahoituskeskus Business Finland Asiantuntijalausunto ; D 15

Merkitään tiedoksi, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita etäkuulemisessa 21.10.2020.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- alivaltiosihteeri Pekka Puustinen, ulkoministeriö, liite
- osastopäällikkö Satu Santala, ulkoministeriö
- talousjohtaja Risto Hakoila, ulkoministeriö
- taloussuunnittelupäällikkö Katja Bordi, ulkoministeriö
- yksikönpäällikkö Ramses Malaty, ulkoministeriö
- johtaja Risto Vuohelainen, Innovaatiorahoituskeskus Business Finland, liite

Valiokunnan jäsenet kuulevat asiantuntijoita tänään kokouksessaan seuraavasti

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- asiantuntija Niina Tenhio, Suomalaiset kehitysjärjestöt - Finnish Development NGOs Fingo ry, liite
- toimitusjohtaja Jari Kokkonen, Finnfor oy

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

16. EU:n ja Mercosurin välinen assosiaatiosopimus: tilannekatsaus eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle

Valiokunnan oma asia O 60/2020 vp

Liiteasiakirja ulkoministeriön muistio 2.10.2020_Mercosurin tilannekatsaus
Asiantuntijalausunto O 60/2020 vp UaV 04.11.2020 apulaisprofessori Markus Kröger, Helsingin yliopisto Asiantuntijalausunto ; A 16
Asiantuntijalausunto O 60/2020 vp UaV 04.11.2020 apulaisprofessori Markus Kröger, Helsingin yliopisto Asiantuntijalausunto ; B 16
Asiantuntijalausunto O 60/2020 vp UaV 04.11.2020 asiantuntija Saila Turtiainen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry Asiantuntijalausunto ; C 16

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- kaupallinen neuvos Kent Wilska, ulkoministeriö
- asiantuntija Saila Turtiainen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, liite
- apulaisprofessori Markus Kröger, Helsingin yliopisto, liite

Merkittiin selvitys saaduksi.

17. Muut asiat

-

18. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 5.11.2020 klo 12.00

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Tiina Larvala